

Badanie wody z Odry nie potwierdziło obecności rtęci

17 sierpnia 2022

Badanie próbek wody z Odry granicznej po stronie polskiej w woj. lubuskim, prowadzone od 10 sierpnia w sposób ciągły, realizowane przez Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ, nie potwierdziło obecności rtęci – podał w poniedziałek Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

GIOŚ przedstawił także udostępnione w poniedziałek przez stronę niemiecką wyniki badań. Inspektorat zaznaczył, że w przesłanym, wraz z załączoną mapką miejsc poborów, raporcie badań laboratoryjnych okazało się, że są to punkty poborów wykonanych nie w głównym nurcie Odry, a tylko w jej dopływach lub starorzeczach. Próbki wody dla laboratorium GIOŚ są – jak wskazano – pobierane punktowo w głównym nurcie Odry. Wyniki niemieckich badań laboratoryjnych wykazały obecność rtęci i wskazały na przekroczone normy dla wód powierzchniowych. Wskaźnik ten nie przekracza norm dopuszczalnych dla wody pitnej. Przeprowadzone w tym samym czasie przez Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ badanie próbek wody z Odry granicznej po stronie polskiej w woj. lubuskim nie potwierdziło obecności rtęci. GIOŚ podał, że Państwowa Inspekcja Weterynaryjna wykluczyła rtęć jako przyczynę śnięcia ryb.

Inspektorat zamieścił kalendarium działań z ostatnich dni. Podano w nim, że 11 sierpnia, po medialnej informacji po stronie niemieckiej z tego dnia o obecności rtęci w Odrze, GIOŚ natychmiast zaczął sprawdzać prawdziwość informacji. Poleciał wojewódzkim inspekcjom przeprowadzenie szczegółowych badań. 12 sierpnia Ministerstwo Klimatu i Środowiska wystąpiło do strony niemieckiej o przesłanie wyników badań

laboratoryjnych. 13 sierpnia w przesłanej na prośbę strony polskiej korespondencji Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Klimatu Brandenburgii potwierdziło jedynie przeprowadzenie analiz w zakresie temperatury wody, temperatury powietrza, pH, przewodności elektrolitycznej (czyli zasolenia), całkowitego węgla organicznego, fosforanów i związków azotu. Przekazane wówczas dane były tożsame z polskimi analizami wykonywanymi w tym samym czasie. W przesłanym 13 sierpnia przez stronę niemiecką zestawieniu – jak wskazał GIOŚ – nie było zawartej analizy dotyczącej obecności rtęci w Odrze. Po otrzymaniu tej informacji strona polska tego samego dnia, zwróciła się raz jeszcze o przekazanie wyników badań pod kątem badań rtęci. Strona niemiecka poinformowała wówczas, że przekazała wszystkie wyniki, jakie posiada. Strona niemiecka poinformowała, że inne analizy, bez wskazania jakie, będzie prowadzić na początku następnego tygodnia.

15 sierpnia o godz. 12.00 strona niemiecka przesłała wyniki badań pobranych próbek. Wyniki niemieckich badań laboratoryjnych wykazują obecność rtęci i wskazują na przekroczone normy dla wód powierzchniowych. Wskaźnik ten nie przekracza – jak wskazał GIOŚ – norm dopuszczalnych dla wody pitnej. „W przesłanym, wraz z załączoną mapką miejsc poborów, raporcie badań laboratoryjnych okazuje się, że są to punkty poborów wykonanych nie w głównym nurcie Odry, a tylko w jej dopływach lub starorzeczach. Natomiast próbki wody pobrane przez laboratorium GIOŚ są pobierane punktowo w głównym nurcie Odry. Podkreślamy, że przeprowadzone w tym samym czasie przez Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ badanie próbek wody z Odry granicznej po stronie polskiej w woj. lubuskim nie potwierdziło obecności rtęci” – przekazał GIOŚ.

Rtęć – jak zaznaczył Inspektorat – jest pierwiastkiem, który występuje w różnych związkach chemicznych w środowisku

naturalnym, również w środowisku wodnym. Związki rtęci są zarówno obecne w wodzie płynącej, a szczególnie kumulują się w osadach dennych rzek, kanałów oraz zbiorników wodnych. Inspektorat wskazał, że wyższe stężenia różnego typu związków rtęci, mogą się pojawiać z uwagi np. na funkcjonujący na danym terenie przemysł. Po wzruszeniu dna rzeczno-żeglarskich związków rtęci mogą się uwolnić w większej ilości, wówczas rtęć pojawia się punktowo w próbach badawczych. Dlatego też – jak zaznaczono – badania pod kątem występowania związków rtęci i innych metali ciężkich zawsze są powtarzane i robione w cyklach rocznych. W przypadku stwierdzenia występowania rtęci, służby środowiskowe prowadzą monitoring i analizę wyników badań pod kątem bezpieczeństwa ludzi i środowiska. „Wyniki polskich i niemieckich badań są tożsame. Zostały również potwierdzone przez @MKiS_GOV_PL i @BMUV – w Odrze granicznej nie ma rtęci. Państwowa Inspekcja Weterynaryjna wykluczyła też rtęć jako przyczynę śnięcia ryb” – podał w poniedziałek wieczorem na Twitterze rzecznik prasowy Ministerstwa Klimatu i Środowiska Aleksander Brzózka.

Wyniki badań, przeprowadzonych podczas lipcowego rejsu badawczego Odrą naukowców z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i Uniwersytetu Szczecińskiego, mogą pomóc w odkryciu, co zatruło Odrę. Jak przypomniała we wtorek rzeczniczka Uniwersytetu Śląskiego Małgorzata Poszwa, w dniach 15-24 lipca 2022 r. naukowcy ze Śląskiego Centrum Wody Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach wraz z badaczami Uniwersytetu Szczecińskiego przeprowadzili badania Odry na odcinku od Ostrawy do Szczecina. Spływ badawczy pod hasłem „Czysta Odra – Why Not” organizowany był wspólnie z fundacją Why Not. „Obecnie prowadzone są analizy chemiczne próbek wody, których wyniki wraz z analizą zostaną upublicznione w najbliższym czasie przez Uniwersytet Śląski. Dzięki przeprowadzonym pomiarom możliwe będzie ustalenie, czy już w połowie lipca w Odrze występowały niebezpieczne substancje, a także czy parametry wody wskazywały na zagrożenie dla żywych organizmów” – poinformowała we wtorek Małgorzata Poszwa.

„Rezultaty pracy ekspertów Uniwersytetu Śląskiego oraz Uniwersytetu Szczecińskiego pozwolą określić obraz stanu Odry na większości biegu rzeki z okresu tuż przed katastrofą lub z jej początków. Wyniki będą stanowić ważny materiał do dalszych badań porównawczych, oraz tworzenia strategii ratowania rzeki. Uniwersytet Śląski w Katowicach rozpoczął już przygotowania do kolejnego spływu badawczego na Odrze, który planowany jest na wrzesień” – dodała.

Z uwagi na niski stan wody spływ rozpoczęto kajakami w Ostrawie, następnie w Kędzierzynie Koźlu zwodowano łódź badawczą UŚKA II. W trakcie wyprawy naukowcy codziennie pokonywali dystans ok. 80 kilometrów, dokonując szczegółowych pomiarów, mniej więcej co 1 km. Celem wyprawy badawczej była kompleksowa analiza stanu rzeki. Dokonywano pomiarów fizykochemicznych wody w rzece przy użyciu wieloparametrowych sond zanurzeniowych, mierząc m.in.: stężenie tlenu rozpuszczonego, stężenie chlorków, pH, potencjał REDOX, przewodność, mętność, chlorofil fikocyjaniny. Dodatkowo, w wybranych miejscach pobrano próby wody do analizy w akredytowanych laboratoriach, materiał do zbadania okrzemków (glonów), a także prowadzono pomiary przepływu, pionowego rozkładu prędkości wody oraz przekrojów poprzecznych koryta Odry. Dzięki prowadzonym analizom możliwe będzie dokonanie oznaczeń laboratoryjnych obejmujących następujące wskaźniki: ogólne substancje rozpuszczone, stężenie: siarczanów, chlorków, ortofosforanów, azotu amonowego, azotu azotanowego, chromu (VI), arsenu, antymonu, wapnia, magnezu, sodu, żelaza, manganu, cynku, kadmu, ołowiu, chromu, miedzi, niklu, kobaltu, baru, boru, berylu, glinu, wanadu, molibdenu, srebra, talu, tytanu i cyny oraz azotu metodą Kjeldahla i fosforu ogólnego, indeks oleju mineralnego, zasadowość ogólna.

Autorstwo: Katarzyna Lechowicz-Dyl, Anna Gumułka

Źródło: NaukawPolsce.PAP.pl [\[1\]](#) [\[2\]](#)

Kompilacja 2 wiadomości: WolneMedia.net